

prima instanță: Judecătoria Botanica
Judecător: Midrigan Vitalie-Silviu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Victor Pruteanu
Ana Gavriliță
Ludmila Popova

ÎNCHEIERE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător: Ala Cobăneanu

Judecătorii: Ion Druță, Nicolae Craiu

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Garștea Andrei și Garștea Elena, casată integral hotărârea judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 07 decembrie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea a fost admisă parțial,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Garștea Andrei și Garștea Elena împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

c o n s t a t ă :

La data de 29 octombrie 2015, Garștea Andrei și Garștea Elena au depus cerere de chemare în împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 03 februarie 2015 au încheiat contract de transport aerian cu Î.S. C.A. „Air Moldova”, procurând în acest sens 3 bilete de călătorie în scopul deplasării pe direcția Moscova (Federația Rusă) – Chișinău (Moldova).

Conform biletelor de călătorie, la data de 31 iulie 2015, ora 09:45, de pe aeroportul Domodedovo urma să fie efectuată cursa aeriană 9U17431 Moscova Domodedovo (DME) – Chișinău (KIV) de către compania Î.S. C.A. „Air Moldova”.

Însă, reclamanții prezentându-se la aeroport, aproximativ cu 20 de minute până la finisarea procedurii de înregistrare au fost anunțați despre faptul că la cursa respectivă pentru care au procurat bilete, nu mai sunt locuri disponibile pentru îmbarcarea pasagerilor.

În urma explicațiilor solicitate de la Î.S. C.A. „Air Moldova” au fost informați că din anumite motive, care nu au fost specificate, pentru cursa respectivă a fost înlocuită aeronava cu o altă aeronavă de o capacitate mai mică, în care nu vor încăpea toți pasagerii, iar careva soluții de alternativă nu le-au fost propuse.

Astfel, în decursul a 7 ore au solicitat de la reprezentanții Î.S. C.A. „Air Moldova” și de la administrația aeroportului Domodedovo de a li se oferi o soluție alternativă spre Chișinău, dar toate răspunsurile primite au fost laconice și excesiv de formaliste.

După mai multe ore de așteptare în incinta aeroportului Domodedovo, reclamanții au fost informați că pot ajunge la Chișinău prin intermediul unei alte curse aeriene Moscova-Chișinău, cu pornire la orele 16.00, unde sunt locuri libere.

Ulterior, la data de 05 august 2015, au depus o reclamație în formă electronică către administrația Î.S. C.A. „Air Moldova” prin care au solicitat achitarea prejudiciului material suportat în mărime de 2314 ruble rusești și a compensației în sumă de 750 euro și penalitatea de întârziere în mărime de 7 000 euro, a câte 1 000 euro pentru fiecare oră de așteptare, câte un bilet tur-retur pentru fiecare coreclamant pe direcția Chișinău - Moscova - Chișinău, precum și prejudiciul moral în sumă de 15 000 euro.

Până la înaintarea acțiunii în instanța de judecată, reclamația depusă a rămas fără un răspuns în pofida faptului că art. 13 din Legea cu privire la protecția consumatorilor stabilește remedierea gratuită a deficiențelor apărute la produs, serviciu, înlocuirea gratuită sau restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător se face necondiționat de către prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației de către consumator sau în termenul stabilit în contract.

Pârâțul a neglijat prevederile Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzieri prelungite a zborurilor nr. 836 din 08 noiembrie 2012, în special pct. 2.5,11 și 26, reclamanții fiind nevoiți să găsească soluții de alternativă, din cont propriu, pentru a putea rezista în decursul a 7 ore în incinta aeroportului Domodedovo, dar și a informa membrii de familie din Republica Moldova despre situația creată.

Conform pct. 12 din același regulament, pârâțul urma să achite compensația bănească în mărime de 250 euro fiecărui pasager, în lei, la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data achitării.

Consideră reclamanții că, deoarece situația nu a fost remediată în decursul a 7 zile, conform art. 575 alin. (1) din Codul civil, urmează a fi încasată o dobândă pentru perioada de întârziere 20 august 2015 – 26 octombrie 2015.

Mai indică reclamanții că, prin refuzul de îmbarcare la cursa aeriană 9U17431 Moscova/Domodovo (DME) – Chișinău (KIV) din 31 iulie 2015 și imposibilitatea sa în calitate de transportator să-și execute obligațiile prevăzute de art. 980 alin. (1) din Codul civil, pârâtul a dat dovadă de indiferență și iresponsabilitate în remedierea situației create, astfel cauzându-le reclamanților suferințe psihologice care se aflau într-o situație extrem de dificilă, fiind nevoiți să se expună unei situații de risc, fiind într-o țară străină, având cu ei copilul minor de numai 2 ani, fără resurse financiare suficiente și fără posibilitatea de a face legătură telefonică cu familia din Republica Moldova.

Reclamanții au estimat prejudiciul moral cauzat la suma de 15 000 euro, a câte 5 000 euro pentru fiecare.

Solicită reclamanții admiterea integrală a acțiunii, încasarea prejudiciului material în mărime de 2314 ruble rusești cu dobânda de întârziere în mărime de 113,95 ruble rusești, a compensației bănești în mărime de 750 euro cu dobânda de întârziere în mărime de 36,39 euro, a prejudiciului moral în mărime de 15 000 euro și a cheltuielilor de judecată în mărime de 7654,50 lei.

Prin hotărârea judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 07 decembrie 2015, acțiunea a fost respinsă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, s-a admis apelul declarat de Garștea Andrei și Garștea Elena, reprezentați de avocatul Mihalachi Iurie. S-a casat integral hotărârea judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 07 decembrie 2015 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Î.S. C.A. „Air Moldova” în beneficiul lui Garștea Andrei și Garștea Elena a sumei de 750 euro cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului și suma de 7552 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice. În rest pretențiile înaintate de Garștea Andrei și Garștea Elena către Î.S. C.A. „Air Moldova” au fost respinse ca neîntemeiate.

În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, la materialele cauzei au fost anexate drept probe plângerea lui Garștea Andrei și confirmarea recepționării plângerii (f.d.14), confirmarea eliberată de agenția S.R.L. „MXM” din orașul Domodedovo, Federația Rusă, în care se indică că la data de 31 iulie 2015 reclamanții s-au prezentat pentru înregistrare la cursa aeriană 9U174 Moscova-Chișinău, ora 09.45, dețineau bilete, însă li s-a refuzat îmbarcarea (f.d.16), extras-confirmare a bronării biletelor avia nr. QN6Y0 și efectuarea achitărilor (f.d.34). Faptul procurării biletelor se confirmă și prin scrisorile de confirmare, eliberate de managerul de schimb al Î.S. C.A. Air Moldova (f.d.63-65).

Instanța de apel a constatat ca fiind întemeiate afirmațiile reclamanților precum că după 7 ore de așteptare în incinta aeroportului Domodedovo, au fost

informați că pot ajunge în Republica Moldova prin intermediul unei alte curse aeriene Moscova-Chișinău, cu pornire de la ora 16.00, în care existau locuri libere.

Astfel, prin prisma art. 18 lit. a) din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului de îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012, reclamanților urmează a le fi acordată compensația bănească în mărime de 750 euro, deoarece ultimii au demonstrat faptul că la ora indicată în biletele de zbor nu au trecut înregistrarea la cursa aeriană 9U174 Moscova-Chișinău, nu din vina lor, dar din vina Î.S. C.A. „Air Moldova”.

Referitor la repararea prejudiciului material în mărime de 2310 ruble rusești pentru produsele alimentare consumate în perioada așteptării îmbarcării într-o altă aeronavă, a dobânzii de întârziere și a prejudiciului moral în mărime de 15 000 euro, instanța de apel a concluzionat despre netemeinicia acestor pretenții.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 29 septembrie 2016, Î.S. C.A. „Air Moldova” a contestat-o cu recurs prin intermediul oficiului poștal, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 cu menținerea hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 07 decembrie 2015.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

Legislația națională nu impune vreun act legislativ ce reglementează relațiile între prestatorul de servicii în transport aerian și beneficiarul acestor servicii. Cadrul legislativ al Republicii Moldova existent, nu conține careva prevederi speciale referitor la răspunderea operatorilor de transport aerian. Intimații nu au probat că amânarea cursei aeriene a avut loc din intenție sau din culpă gravă.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Î.S. C.A. „Air Moldova”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 24 octombrie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs declarată de Î.S. C.A. „Air Moldova”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.111).

Prin referința depusă de avocatul Mihalache Iurie, în interesul lui Garștea Andrei și Garștea Elena, a solicitat declararea ca fiind inadmisibil recursul declarat de Î.S. C.A. „Air Moldova”. Astfel a indicat că, decizia instanței de apel este una

legală și întemeiată, iar argumentele invocate în recurs sunt absolut false, deoarece faptul că Garștea Andrei și Garștea Elena au beneficiat de serviciile companiei aeriene este confirmat prin probele anexate la materialele cauzei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 a fost expediată în adresa părților la data de 14 iulie 2016, însă, la materialele cauzei lipsesc careva date privind recepționarea acesteia.

Prin urmare instanța de recurs consideră că, recursul depus prin intermediul oficiului poștal la data de 29 septembrie 2016, a fost declarat în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Î.S. C.A. „Air Moldova” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or recurentul nu a invocat nici un temei ce ar indica asupra ilegalității deciziei instanței de apel.

Reieșind din prevederile art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Verificând motivele de casare, invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă, că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Astfel, cele invocate în

recurs nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate deoarece acestea țin de reaprecierea probelor, fapt care este inadmisibil în recurs.

Totodată, argumentele invocate în recurs precum că, instanțele nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume art. 988 alin. (2) din Codul civil și art. 21 din Legea privind protecția consumatorilor precum și au aplicat dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012 care nu urmau a fi aplicate în speță nu pot fi reținute deoarece instanța de apel a determinat și aplicat corect normele de drept care reglementează raportul juridic litigios, ținându-se cont de regulile de aplicare a normelor juridice în funcție de forța juridică precum și de aspectele importante ale speței.

Colegiul consideră necesar de a remarca faptul că, Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012 reprezintă un act normativ subordonat legii care nu contravine Codului civil și Legii privind protecția consumatorilor, ci le suplimentează cu noi reglementări juridice.

Prin urmare, conform art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către de Î.S. C.A. „Air Moldova”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) și alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Recursul declarat de Î.S. C.A. „Air Moldova” se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu